ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខៈ..០៦...សរណន

សារាចរណែនាំ

ស្តីពី

ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់គ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០០៥

I. បរិការណ៍នៃការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់គ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០០៥

១. ឆ្នាំ ២០០៥ គឺជាឆ្នាំទី ២ នៃដំណើរការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៣ និង ជាឆ្នាំទី ២ នៃការអនុវត្តន៍កម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសំរាប់នីតិកាលទី ៣ នៃរដ្ឋសភា ។ ឆ្នាំ ២០០៥ ខាងមុខនេះ គឺជាឆ្នាំប្រឈមនៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។ ធៀបទៅនឹងសមិទ្ធិផលជាវិជ្ជមានគួរឱ្យកត់សំគាល់ តាមរយៈការសំរេចបាននូវកំណើនផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផសស) ក្នុងអត្រាជាមធ្យម ៦,៧៨% ក្នុងមួយឆ្នាំ ក្នុងរយៈពេល ៥ ឆ្នាំ នៃនីតិកាលទី ២ កន្លងទៅនេះ តាមការព្យាករណ៍ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា សំរាប់ឆ្នាំ ២០០៥-២០០៦ អាចធ្លាក់ចុះ (Slow-down) មកនៅក្នុងចន្លោះ ត្រឹមពី ២ ទៅ ៤% ប៉ុណ្ណោះ ។ ការព្យាករណ៍នេះ ផ្អែកលើកត្តាមិនអំណោយផលមួយចំនួន គឺ : (១)- មូលដ្ឋាននៃកំណើនក្នុងវិស័យកសិកម្ម នៅទន់ខ្សោយ ។ បន្ទាប់ពីកំណើនដ៏ខ្លាំងក្លានៅឆ្នាំ ២០០៣ និង កំណើនតិចតួចក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ កំណើននៃវិស័យនេះ ហក់ឡើងតិចតួចប៉ុណ្ណោះ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ ខាងមុខ ធៀបនឹងមូលដ្ឋានកំណើនដ៏ធំនៃឆ្នាំ ២០០៣ (២)- ភាពមិនច្បាស់លាស់សំរាប់វិស័យឧស្សាហកម្ម ពិសេសឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ ផ្សាភ្ជាប់ទៅនឹងការបញ្ចប់ប្រព័ន្ធកូតា សំរាប់ការនាំចេញសំលៀកបំពាក់ទៅកាន់ទីផ្សារសហរដ្ឋអាមេរិក និន្នាការបន្តធ្លាក់ចុះនៃលំហូរវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស (FDI) ចូលមកកម្ពុជា ការឡើងថ្លៃប្រេងឥន្ធនៈ និង សភាពការណ៍អន្តរជាតិមិនសូវអំណោយផល (ការគំរាមកំហែងនៃភេរវកម្ម ចលាចល និង សង្គ្រាមនៅក្នុងតំបន់មួយចំនួន) ដែលអាចនឹងបង្កើតបច្ច័យអវិជ្ជមានគួរឱ្យបារម្ភសំរាប់វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៥-២០០៦ ខាងមុខ ទោះបីជាវិស័យទេសចរណ៍ ត្រូវបានរំពឹងទុកថា អាចនឹងបន្តស្ទុះងើបឡើងក៏ដោយ និង (៣)- លទ្ធភាពនៃការធ្លាក់ចុះជាបណ្តើរៗ នៃលំហូរជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ ចូលមកក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលផ្សាភ្ជាប់ទៅនឹងបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ និង នយោបាយ

របស់បណ្តាប្រទេស និង អង្គការអ្នកផ្តល់ជំនួយផង និង ផ្សាភ្ជាប់ទៅនឹងលក្ខខណ្ឌតំរូវកាន់តែខ្ពស់ឡើង ក្នុងការប្រកួតប្រជែងដើម្បីដណ្តើមជំនួយផង ។

២. ពិតណាស់ថា នៅចំពោះមុខសភាពការណ៍បែបនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញ និង ជំរុញអនុវត្តយ៉ាងសកម្ម នូវកម្មវិធីកំណែទំរង់ដែលមានលក្ខណៈទូលំទូលាយ និង ស៊ីជំរៅ ពិសេសគឺ «យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ» ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និង ប្រសិទ្ធភាព នៅកម្ពុជា ដែលជារបៀបវារៈសេដ្ឋកិច្ចនៃកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សំដៅធានាឱ្យបាននូវភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជា និង ធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ឈានចេញពីការប្រមូលផ្តុំការពឹងផ្អែកទៅលើតែវិស័យឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ និង ទេសចរណ៍ឆ្ពោះទៅរកការពង្រីកមូលដ្ឋានសេដ្ឋកិច្ចឱ្យបានទូលាយ តាមរយៈការកែលំអអភិបាលកិច្ច ការពង្រឹងបរិស្ថានគ្របដណ្តប់ដែលអនុគ្រោះដល់ការអភិវឌ្ឍន៍គ្រប់ផ្នែក និងការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចិរភាព ដែលប្រមូលផ្តុំជាសំខាន់លើការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម និង កសិ-ឧស្សាហកម្ម ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន និង ការងារ ការបន្តស្តារ និងកសាងបណ្តាញហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត និង ការអភិវឌ្ឍន៍ធនធានមនុស្ស ។

៣. ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់គ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០០៥ គឺជាមធ្យោបាយដ៏សំខាន់បំផុតមួយ សំរាប់ឈានទៅសំរេចឱ្យបាននូវបណ្តាគោលដៅជាអាទិភាពខាងលើ ។ ក្នុងន័យនេះ ក្រសួង- ស្ថាប័នដែលមានការ-ពាក់ព័ន្ធទាំងអស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពិសេសក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវប្រមូលផ្តុំរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់គ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០០៥ ឱ្យបានល្អប្រសើរ ដោយសំដៅបំរើគោលដៅសំខាន់ៗដូចតទៅ ៖

- ធានាបំរើប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដល់ការបន្តជំរុញកំណែទម្រង់ស៊ីជំរៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងគ្រប់វិស័យ ទាំងផ្នែកសាធារណៈ និងផ្នែកឯកជន ជាពិសេសការអនុវត្តន៍ «កម្មវិធីនយោ-បាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និង «យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ» ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និង ប្រសិទ្ធភាពនៅកម្ពុជា ។
- ធានាបន្តបង្កលក្ខខណ្ឌអំណោយផលដល់ការរៀបចំ និង ដំណើរការគ្រប់គ្រងប្រទេសរបស់រាជ-រដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៣ ដើម្បីសំរេចបាននូវចក្ខុវិស័យនៃកំណើនពី ៦% ទៅ ៧% ក្នុងមួយឆ្នាំ និង ដើម្បីជំរុញនូវការអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចិរភាព និង សមធម៌ ពិសេសតាមរយៈការបន្តជំរុញអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច- សង្គមកិច្ច ៥ ឆ្នាំលើកទី ២ (២០០១-២០០៥) យុទ្ធសាស្ត្រជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ (NPRS) និង អភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ (Public Investment Program – PIP) រំកិលបីឆ្នាំ ។
- បំរើឱ្យការរក្សាស្ថិរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការធានានូវតុល្យភាពថវិកា និង ទប់ស្កាត់អតិ-ផរណា ឱ្យស្ថិតនៅក្នុងកំរិតក្រោម ៥% ។
- ធានាពង្រឹងសមត្ថភាពរដ្ឋបាល បច្ចេកទេស និង ហិរញ្ញវត្ថុ ដល់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ- សង្កាត់ សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន ។

- បំពីឱ្យការខិតខំស្រូបទាញវិនិយោគទុនពីក្រៅប្រទេស ទាំងជាជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ (ODA) ទាំងជាទុនវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស (FDI) និង បំពីឱ្យការជំរុញជវភាពធុរកិច្ចក្នុងប្រទេស ។

៤. ទោះបីជាមានការយឺតយ៉ាវនៅក្នុងការចាប់ផ្តើមដំណើរការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៣ ក៏ដោយ រាជរដ្ឋាភិបាលមានកាតព្វកិច្ចរៀបចំឱ្យបានទាន់ពេលវេលា នូវសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់គ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០០៥ ដើម្បីដាក់សុំការអនុម័តពីសំណាក់ស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិទាំងពីរ យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ២៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៤ ខាងមុខនេះ ។ នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវចាប់ផ្តើមការចរចា និងពិភាក្សារៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់គ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០០៥ ជាមួយក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុងទាំងអស់ ចាប់ពីថ្ងៃទី ១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៤ នេះតទៅ ។

II. ក្របខ័ណ្ឌថវិកាជាតិឆ្នាំ ២០០៥

២-១. ក្របខ័ណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចឆ្នាំ ២០០៥ :

៥. ដោយលើបរិការណ៍រួមខាងលើ ក្របខ័ណ្ឌម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចសំរាប់ឆ្នាំ ២០០៥ ត្រូវបានកំណត់ *ដោយផ្អែកលើសេណារីយ៉ូប្រុងប្រយ័ត្នកំរិតខ្ពស់* ហើយមានសូចនាករសំខាន់ៗ ដូចតទៅ ÷

- កំណើនសេដ្ឋកិច្ចតាមថ្លៃថេរ នឹងមានចំនួនប្រមាណ ៦% ដែលធ្វើឱ្យផលិតផលសរុបក្នុងស្រុក (ផសស) សំរេចបានចំនួនប្រមាណ ១៨.៨៨៧ ពាន់លានរៀល ឬត្រូវជាប្រមាណ ៤,៧ ពាន់លានដុល្លារ ។

- អតិផរណាត្រូវស្ថិតនៅក្រោម ៥% ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និង គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុ ប្រុងប្រយ័ត្ន ។

- អត្រាប្តូរប្រាក់រៀល- ដុល្លារ នឹងស្ថិតនៅក្នុងរង្វង់ ៤.០៥០ រៀល ក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក ។

- បរិមាណរូបិយវត្ថុ នឹងកើនឡើងក្នុងចំនួនយ៉ាងច្រើន ២០% ។

- ឱនភាពគណនីចរន្ត នឹងកើនឡើងពី -១០,៨% នៃ ផសស ក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ ដល់ -១១,៥% នៃ ផសស ក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ ។

- ទុនបំរុងអន្តរជាតិសរុប នឹងបន្តកើនឡើង ដោយធានាបាននូវការនាំចូលចំនួន ៣ ខែ ។

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចសហការជាមួយនឹងក្រសួងផែនការ និង ក្រសួង- ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដើម្បីតាមដានជាប់ជាប្រចាំ និង វាយតម្លៃឡើងវិញលើស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា នៅក្នុងបរិការណ៍នៃការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តន៍ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុ នាពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ២០០៥ ។

២-២. បញ្ហាប្រឈមក្នុងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់គ្រប់គ្រង ២០០៥

៦. ជាមួយនឹងលទ្ធភាពធ្លាក់ចុះនៃស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ដូចបានពោលខាងលើ បច្ចុប្បន្ននេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងតែប្រឈមមុខនឹងបញ្ហាមួយចំនួនថែមទៀត នៅក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ជា

ពិសេសគឺ សមត្ថភាពមានកំរិតរបស់កម្ពុជាក្នុងការបង្កើនចំណូល ធៀបទៅនឹងការកើនឡើងជាលំដាប់នៃសេចក្តីត្រូវការខាងផ្នែកចំណាយ ។ សំរាប់ឆ្នាំ ២០០៥ ខាងមុខនេះ ការអនុវត្តន៍ច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់គ្រប់គ្រងឆ្នាំ ត្រូវជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមធំៗមួយចំនួនដូចខាងក្រោម ÷

ទីមួយ- ការបាត់បង់ចំណូលពីកំរៃគយតាមអនុគ្រោះ និង ការបន្តធ្លាក់ចុះនៃចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ។

ទីពីរ- បរិមាណបំណុលសាច់ប្រាក់ ដែលរដ្ឋជំពាក់អ្នកផ្គត់ផ្គង់ឯកជន នៅពុំទាន់បានកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នៅឡើយ ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ និង ការអនុវត្តន៍ថវិកានៅឆ្នាំ ២០០៥ នេះ នៅតែជួបប្រទះការលំបាក ទោះជាក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុបាន និង កំពុងមានផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និង វិធានការជាក់ស្តែង ដើម្បីដាក់ឱ្យអនុវត្តក៏ដោយ ។

ទីបី- កាតព្វកិច្ចសងបំណុលជូនបណ្តាក្រុមហ៊ុន ដែលបានទទួលរងគ្រោះក្នុងព្រឹត្តិការណ៍នយោបាយឆ្នាំ ១៩៩៧ និង បណ្តាក្រុមហ៊ុនថៃ ព្រមទាំងរោងចក្រសហគ្រាសឯកជនមួយចំនួនទៀត ដែលបានទទួលការរងគ្រោះ ដោយសារបាតុកម្មហិង្សានៅថ្ងៃ ទី ២៩ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០៣ ។

ទីបួន- ការកើនឡើងជាលំដាប់ ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ នូវកាតព្វកិច្ចសងប្រាក់កម្ចី ដែលរួមមានទាំងការប្រាក់ និង ប្រាក់ដើម ដល់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងឡាយ ជាពិសេសឥណទានដែលបានខ្ចីពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និង ធនាគារពិភពលោក ចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៩២ មក ។ លើសពីនេះទៀត បច្ចុប្បន្ន រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងបន្តការចរចាដោះស្រាយបញ្ហាបំណុលចាស់ជាមួយរុស្ស៊ី និង សហរដ្ឋអាមេរិក ហើយនៅពេលដែលការចរចានេះត្រូវបានបញ្ចប់ សេចក្តីត្រូវការចំណាយសម្រាប់ការសងបំណុលបរទេសនេះ នឹងកើនឡើងថែមទៀត ។

ទីប្រាំ- ការកើនឡើងនៃសេចក្តីត្រូវការចំណាយក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ច និង ក្នុងការវិនិយោគសាធារណៈ ដើម្បីសំរេចឱ្យបានគោលដៅនៃយុទ្ធសាស្ត្រជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និង កម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសំរាប់នីតិកាលទី ៣ នៃរដ្ឋសភា ។

២-៣. ការជំរុញអនុវត្តន៍កំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ

៧. ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមដ៏លំបាកស្មុគស្មាញទាំងអស់នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញនូវវិធានការចាំបាច់ទាំងឡាយ ដើម្បីសំអាត និង ពង្រឹងប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងថវិកាជាតិ តាមរយៈកម្មវិធីកំណែទំរង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (PFM) គ្រប់ជ្រុងជ្រោយមួយ ក្រោមការគាំទ្រ និង ឧបត្ថម្ភពីសំណាក់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មួយក្រុមចំនួន ១០ ប្រទេស និង ស្ថាប័ន ដោយប្រើអភិក្រមគ្របដណ្តប់លើផ្ទៃវិស័យទាំងមូល (Sector-wide approach--SWAP) ។ ការអនុវត្តន៍កម្មវិធីនេះ ត្រូវបានគ្រោងសំរាប់រយៈពេលវែងដល់ឆ្នាំ ២០១៥ ដែលមានចែកចេញជាបួនដំណាក់កាល ហើយដំណាក់កាលទីមួយ ដែលផ្តោតអាទិភាពជាសំខាន់លើការធានាឱ្យ «ថវិកាជាតិមានលក្ខណៈអាចជឿទុកចិត្តបាន» ត្រូវចំណាយពេលអនុវត្តក្នុងរង្វង់ ១៥ ទៅ ២០ ខែ ខាងមុខនេះ ។ សំរាប់ដំណាក់កាលទីមួយនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវដឹកនាំអនុវត្តការងារ

តាមចង្កោមអាទិភាពសំខាន់ៗចំនួន ៣៣ ដែលក្នុងនោះមានសកម្មភាពជាក់ស្តែងចំនួន ២០០ ។ យ៉ាងណាក៏ដោយ គួរកត់សំគាល់ថា គន្លឹះដ៏សំខាន់បំផុតនៅក្នុងកិច្ចការទាំងអស់នេះ គឺការពង្រឹងអភិបាលកិច្ច និង វិន័យក្នុងការគ្រប់គ្រងថវិកាជាតិ ក្នុងនោះត្រូវផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើការប្រកាន់ និង អនុវត្តន៍យ៉ាងហ្មឹងម៉ាត់ និង ខ្ជាប់ខ្ជួន នូវវិន័យជប់យ៉ាង (សីលជប់) ក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលមានកំណត់នៅក្នុង «យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ» ដើម្បីកំណើន ការងារ សមធម៌ និង ប្រសិទ្ធភាពនៅកម្ពុជា ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានភារកិច្ចលើកសំណើ និង វិធានការលំអិតជាក់ស្តែង ដើម្បីដាក់ជូនប្រមុខនៃរាជរដ្ឋាភិបាលពិនិត្យ និងអនុម័ត ហើយដាក់បទបញ្ជាឱ្យគ្រប់ក្រសួង និងស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល អនុវត្តឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

២-៤. គំរោងចំណូល-ចំណាយថវិកាជាតិឆ្នាំ ២០០៥ :

២-៤-១. គំរោងចំណូលថវិកាក្នុងស្រុកៈ

ក-ការកៀងគរចំណូលថវិកាក្នុងស្រុក

៨. ថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ មានគោលដៅបង្កើនចំណូលក្នុងស្រុកឱ្យស្មើនឹង ១២,៦៧% នៃ ផសស ។ តាមគោលដៅនេះ :

- ចំណូលចរន្ត ត្រូវសំរេចឱ្យបានក្នុងរង្វង់ចំនួន ២.៣៧៧.៦០០ លានរៀល (គណនាទាំងថវិកាខេត្ត-ក្រុងផង) គឺមានការកើនឡើងចំនួន ១៦,៨៣% បើប្រៀបធៀបនឹងការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តឆ្នាំ ២០០៤ ឬ ត្រូវជា ១២,៥៩% នៃ ផសស ។ ក្នុងនេះ ÷

- ចំណូលសារពើពន្ធត្រូវសំរេចឱ្យបានក្នុងរង្វង់ចំនួន ១.៧៩៦.៦០០ លានរៀល (គណនាទាំងថវិកាខេត្ត-ក្រុងផង) គឺមានការកើនឡើង ២០,៦% បើប្រៀបធៀបនឹងការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តឆ្នាំ ២០០៤ ឬ ត្រូវជា ៩,៥១% នៃ ផសស ។

- ចំណូលពុំមែនសារពើពន្ធ ត្រូវសំរេចឱ្យបានក្នុងរង្វង់ចំនួន ៥៨១.០០០ លានរៀល (គណនាទាំងថវិកាខេត្ត-ក្រុងផង) គឺមានការកើនឡើង ៦,៣% បើប្រៀបធៀបនឹងការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តឆ្នាំ ២០០៤ ឬ ត្រូវជា ៣,០៧% នៃ ផសស ។ គំរោងចំណូលពុំមែនសារពើពន្ធក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ នេះ ទាបជាងគំរោងចំណូលពុំមែនសារពើពន្ធក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ ដោយសារថវិកាជាតិបាត់បង់នូវប្រភពចំណូល ដែលបានមកពីកូតានាំចេញសំលៀកបំពាក់ទៅសហរដ្ឋអាមេរិក ។

ខ-វិធានការពង្រឹងការប្រមូលចំណូលថវិកាឆ្នាំ ២០០៥

៩. ដើម្បីសម្រេចបាននូវទិសដៅនៃគំរោងចំណូលថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ ដូចបានគូសបញ្ជាក់ខាងលើ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និង បណ្តាក្រសួង-ស្ថាប័ន ដែលមានការពាក់ព័ន្ធទាំងអស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវខិតខំអនុវត្តវិធានការកៀងគរចំណូលសំខាន់ៗមួយចំនួន ដែលមានចែងក្នុងផែនការសកម្មភាព

សំរាប់ដំណាក់កាលទីមួយ នៃកម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (PFM) ដូចខាងក្រោម ÷

ទីមួយ- ការពង្រឹងសមត្ថភាពសំរាប់គ្រប់គ្រង និង ប្រមូលចំណូល :

- កសាងបណ្តុំជំនាញនានា ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងការកសាងគោលនយោបាយ និង យន្តការគ្រប់គ្រងកម្មវិធីសមាហរណកម្មពេញលេញនៃការកៀងគរធនធានថវិកា ។
- បង្កើតក្របខ័ណ្ឌសំរាប់កៀងគរ និង បែងចែកចំណូលទៅតាមគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់រដ្ឋបាល និង ផ្តល់ការណែនាំដល់ការកសាងវិធានការសំដៅបង្កើនធនធាននៅតាមខេត្ត និង ឃុំ ។
- កសាងបណ្តុំជំនាញសំរាប់រយៈពេលមធ្យម និង វែង ពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីសមាហរណកម្មនៃការកៀងគរធនធានថវិកា សំដៅបំពីនិរ្យការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម ។
- កសាងបណ្តុំជំនាញក្នុងការធ្វើសមាហរណកម្មការកៀងគរធនធានថវិកា ដើម្បីកំណត់បញ្ចូលទៅក្នុងដំណើរការកសាងថវិកាជាតិ និង ដំណើការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញនៃការអនុវត្តន៍ថវិកាជាតិ ។
- កំណត់អោយបានច្បាស់លាស់នូវបំណុលពន្ធ និង បំណុលនៃចំណូលមិនមែនពន្ធដារ ដើម្បីរៀបចំផែនការប្រមូល និង តឹងទារអោយមានប្រសិទ្ធភាព ។
- ពង្រឹងការងារសវនកម្ម ទាំងសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរបស់សាមីក្រសួង- ស្ថាប័ននីមួយៗ ទាំងសវនកម្មផ្ទៃក្រៅ និង ការងារអធិការកិច្ច ទាំងអធិការកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ទាំងអធិការកិច្ចរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ លើការគ្រប់គ្រងថវិកាជាតិ ជាពិសេសលើការប្រមូលចំណូល ។

ទីពីរ- ការកៀងគរចំណូលផ្នែកគយ និង រដ្ឋាករ :

- ពង្រឹងការប្រមូលពន្ធគយ តាមរយៈ (១)- ការជំរុញការអនុវត្តន៍ច្បាប់អោយបានហ្មឹងម៉ាត់ចំពោះអ្នកដែលមានប្រវត្តិមិនគោរពច្បាប់ និង ចំពោះប្រភេទទំនិញដែលមានហានិភ័យចំណូលខ្ពស់ និង (២)- ការពង្រឹងអនុវត្តបទបញ្ជារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ពាក់ព័ន្ធនឹងការទប់ស្កាត់ និង បង្ក្រាបអំពើរត់ពន្ធ ។
- អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចាប់បង្ខំ និង គោលការណ៍គ្រប់គ្រងហានិភ័យ ដើម្បីកាត់បន្ថយការរត់ពន្ធ និង បណ្តាសកម្មភាពខុសច្បាប់ផ្សេងៗនៅតាមព្រំដែន ។
- ពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិដោយផ្អែកលើច្បាប់គយថ្មី ដោយការអនុវត្តន៍យ៉ាងហ្មឹងម៉ាត់ក្នុងនោះ រួមមានទាំងការកសាងគោលនយោបាយវិស័យគយ និង រដ្ឋាករ ការចងក្រងសេចក្តីណែនាំអនុវត្តនីតិវិធីគយ និង ការបណ្តុះបណ្តាលមន្ត្រីផងដែរ ។

- អនុវត្តកម្មវិធីគ្រប់ជ្រុងជ្រោយរបស់គយ ក្នុងការវិភាគលើចំណូល និង ការផ្តល់តួលេខចំណូល និង ស្ថិតិពាណិជ្ជកម្ម ប្រកបដោយបច្ចុប្បន្នភាព និង សុក្រិតភាព ។
- ជំរុញអនុវត្តគំរោងបំពាក់បច្ចេកវិទ្យាពត៌មានដល់ទីចាត់ការគយ និង រដ្ឋាករ ហើយរៀបចំវិធានការរយៈពេលខ្លីសំរាប់ការអនុវត្តន៍កម្មវិធីស្វ័យប្រវត្តិកម្មគយ រួមទាំងការរៀបចំបង្កើតមូលដ្ឋានច្បាប់ និង នីតិវិធីដែលមានការពាក់ព័ន្ធ និង ការបណ្តុះបណ្តាល និង ការរៀបចំគំរោងផង ។
- កំណត់ និង អនុវត្តវិធានការពង្រឹងស្ថាប័នគយ រួមទាំងការកែលំអរចនាសម្ព័ន្ធនៃការផ្តល់កំរៃ និង ការលើកទឹកចិត្តដល់មន្ត្រីគយ និង ការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីអភិបាលកិច្ចល្អផង ។

ទីបី- ការកៀងគរចំណូលពន្ធដារ :

- ពង្រឹងការប្រមូលចំណូលពន្ធ តាមរយៈការអនុវត្តន៍ច្បាប់ស្តីពីសារពើពន្ធ និងច្បាប់ ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ដូចជាច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីវិនិយោគនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង បទបញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ។
- បន្តពង្រីកមូលដ្ឋានយកពន្ធ តាមរយៈការពង្រីករបបពិតនៅតាមបណ្តាខេត្ត- ក្រុងផ្សេងទៀត និង ពង្រឹងការអនុវត្តន៍អាករលើតំលៃបន្ថែម និង យន្តការបង្វិលសងអាករលើតម្លៃបន្ថែម ។
- កែលំអការវិភាគ និង ការព្យាករណ៍លើចំណូលពន្ធដារ ក្នុងទិសដៅបង្កើតបណ្តាជំរើសគោលនយោបាយថ្មីៗ ដើម្បីបង្កើនចំណូលពន្ធ ។
- កំណត់នីតិវិធីអោយបានច្បាស់លាស់ សំរាប់ពង្រឹងការផ្តល់ពត៌មានទៅវិញទៅមក ជាពិសេសពត៌មានអំពីអ្នកបង់ពន្ធប្រភេទធំ រវាងទីចាត់ការគយ និង រដ្ឋាករ និង នាយកដ្ឋានពន្ធដារ ។
- ការបង្កើនការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធនាគារក្នុងកំរិតអតិបរមា ដើម្បីសំរួលដល់ការបង់ពន្ធ ជាពិសេសចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធប្រភេទធំ និង មធ្យម ។
- ពង្រឹងរដ្ឋបាលអាករពិសេស នៅនាយកដ្ឋានពន្ធដារ ។
- ពង្រឹងអោយបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយនូវសវនកម្មពន្ធ ពិសេសចំពោះអ្នកជាប់ពន្ធប្រភេទធំ និង មធ្យម ។
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលពន្ធ និង អនុវត្តយ៉ាងហ្មឹងម៉ាត់នូវការតឹងទារបំណុលពន្ធដារ ក្នុងនោះរួមមាន ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាពត៌មានសំរាប់កិច្ចប្រតិបត្តិការគ្រប់គ្រង និង ការធ្វើសវនកម្មពន្ធនៅនឹងកន្លែង ព្រមទាំងការជំរះបញ្ជីអ្នកជាប់ពន្ធផងដែរ ។
- បន្តអនុវត្តវិធានការពង្រឹងនាយកដ្ឋានពន្ធដារ រួមទាំងការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធឡើងវិញ ការជ្រើសរើសមន្ត្រីថ្មីបន្ថែម ការកែលំអសេវាបំរើអោយអ្នកជាប់ពន្ធ ការអនុវត្តន៍កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ការបំពាក់នូវទព្យសំភារៈចាំបាច់ផ្សេងៗ ។ល។

- បង្កើនការផ្សៀងផ្ទាត់ពត៌មាន ដើម្បីស្វែងរកផលបេះនៅក្នុងរបបម៉ៅការដែលត្រូវផ្ទេរទៅរបបពិត ។

ទីបួន- ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រង និង ការកៀងគរចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ :

- ដាក់ចេញនូវវិធានការជាបន្ទាន់ ដើម្បីពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និង ស្ថាប័ន សំរាប់ការគ្រប់គ្រង និង ប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ។
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ។
- ពង្រឹងការគ្រប់គ្រងឯកជនភាវូបនីយកម្មនៃទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ អោយស្របតាមច្បាប់ និង បទបញ្ញត្តិ ជាធរមាន ។
- ដាក់ចេញ និង អនុវត្តជាបន្ទាន់ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព នូវ : (១)-វិធានការពង្រឹងការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ពីការជួល ឬ លក់អចលនទ្រព្យ រួមទាំងការពង្រឹងនីតិវិធីនៃការជួល និង ការចុះកិច្ចសន្យាផង (២)-វិធានការពង្រឹងការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធពីសហគ្រាសសាធារណៈ តាមរយៈការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងសហគ្រាសទាំងអស់នោះ (៣)-វិធានការពង្រឹងការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ពីការលក់ទំនិញសាធារណៈ និង ការផ្តល់សេវាសាធារណៈ និង (៤)-វិធានការពង្រឹងការប្រមូលចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ ពីការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិគ្រប់ប្រភេទ ។
- ពង្រឹងប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ និងប្រមូលចំណូលពីអាជីវកម្មឆ្នោត និង ល្បែងភ្នាល់ផ្សេងៗ ដោយសិក្សាពីបទពិសោធន៍អន្តរជាតិ ពាក់ព័ន្ធនឹងជំរើសដែលអាចបង្កើនចំណូលពីអាជីវកម្មឆ្នោត និង ល្បែងភ្នាល់ទាំងអស់នោះ ។
- ពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យសកម្មភាពប្រតិបត្តិការកាស៊ីណូ និង ពង្រឹងការប្រមូលចំណូលពីកាស៊ីណូ ឱ្យបានកើនឡើងសមស្របនឹងចំណូលជាក់ស្តែងនៃអាជីវកម្មក្នុងវិស័យនេះ ក្នុងនោះរួមមាន ការពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់ស្ថាប័ន និង មន្ត្រីដែលទទួលបន្ទុកការងារប្រមូលចំណូលនេះផងដែរ ។
- ដាក់ចេញ និង អនុវត្តនូវប្រព័ន្ធដែលផ្តល់អំណាចដល់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងការអនុម័តជាចុងក្រោយលើរាល់កិច្ចព្រមព្រៀង និង កិច្ចសន្យាសម្បទានគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីបង្កើនចំណូលពីសម្បទានរបស់រដ្ឋ និង ដើម្បីការពារផលប៉ះពាល់អាក្រក់ដល់ថវិកាជាតិ ។
- ដាក់ចេញ និង អនុវត្តជាបន្ទាន់ ឱ្យបានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវវិធានការដាក់វិន័យចំពោះក្រសួង- ស្ថាប័ន ឬ មន្ត្រីគ្រប់គ្រងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធគ្រប់ប្រភេទ ដែលមិនព្រមបង់ចំណូលចូលរតនាគារជាតិ ឬ លួចលាក់ចំណូលទុកចាយនៅក្រៅបរិបថនៃថវិកាជាតិ ឬ ទុកចាយដោយខុសនីតិវិធីច្បាប់ជាធរមាន ។

- អនុវត្តយ៉ាងហ្មឹងម៉ាត់ និង ជាប់ជាប្រចាំនូវសវនកម្ម និង អធិការកិច្ច លើការអនុវត្តន៍កាតព្វកិច្ចបង់ចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធរបស់គ្រប់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង សហគ្រាសសាធារណៈ ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ។

២-៤-២. គំរោងចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ :

ក - ចំណាយចរន្តនៃថវិកាឆ្នាំ ២០០៥

១០. ថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ មានទិសដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រ កំណត់ចំណាយចរន្តឱ្យស្ថិតក្នុងក៏រិតនៃធនធានដែលមាន គឺមានចំនួន ២.០៧៨.៦០០ លានរៀល (គិតចូលទាំងថវិកាខេត្ត- ក្រុងផង) ដែលមានការកើនឡើង ៩,០៤% បើប្រៀបធៀបនឹងការប៉ាន់ស្មានអនុវត្តឆ្នាំ ២០០៤ និង ត្រូវជាប្រមាណ ១១% នៃ ផសស ។

១១. ថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ ត្រូវបានបែងចែកតាមផ្នែកសំខាន់ៗ ដូចតទៅ÷

- ចំណាយផ្នែកយោធា និង សន្តិសុខ មានចំនួនសរុប ៤៥២ ពាន់លានរៀល ឬ ស្មើនឹង ២,៣៩% នៃ ផសស ។

- ចំណាយផ្នែករដ្ឋបាលទូទៅ មានចំនួនសរុប ២៧១.៣៧៥ លានរៀល ឬ ស្មើនឹង ១,៤៤% នៃ ផសស ។

- ទន្ទឹមនឹងនេះ ចំណាយផ្នែករដ្ឋបាលសង្គមកិច្ចនឹងបន្តកើនឡើង ដើម្បីអនុវត្តឱ្យបានសំរេចនូវគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្ររបស់ប្រជាជន ។

- ក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ នេះ គំរោងចំណាយថវិកាផ្នែករដ្ឋបាលសេដ្ឋកិច្ច មានចំណែកស្មើនឹង ៩,៦% នៃ ចំណាយចរន្ត ឬ ១,០៦% នៃ ផសស ។

- ស្របតាមការប្តេជ្ញាចិត្តដែលមានចែងនៅក្នុងកម្មវិធីនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ចំណាយថវិកានៃឆ្នាំ ២០០៥ នឹងមានរួមបញ្ចូលនូវការតំឡើងបៀវត្សមូលដ្ឋានរបស់មន្ត្រីរាជការ និង កងកំលាំងប្រដាប់អាវុធចំនួន ១៥% ។

- ដើម្បីសំរេចបាននូវគោលដៅនៃការបង្កើនចំណាយសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍នៅទីជនបទ និងធ្វើឱ្យថវិកាក្លាយជាឧបករណ៍ដែលគួរទុកចិត្តបាន រាជរដ្ឋាភិបាលបន្តគោលនយោបាយកាត់បន្ថយបំណុលថវិកា ដែលកកស្ទះនៅរតនាគារជាតិ ដោយរក្សានូវចំណាយចរន្តរបស់គ្រប់ក្រសួង- ស្ថាប័នទាំងអស់ឱ្យស្មើនឹងថវិកា ដែលអនុវត្តបានក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ នេះ ។

១២. ថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ ត្រូវបានបែងចែកតាមជំពូកសំខាន់ៗ ដូចតទៅ÷

- ជំពូក ១២ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភដំណើរការអង្គការសាធារណៈរដ្ឋបាល ត្រូវបានគ្រោងគិតចំនួន ៩៥.០០០ លានរៀល គឺសំរាប់÷

+ ឧបត្ថម្ភថវិកាខេត្ត- ក្រុង ចំនួន .... ៣៧.០០០ លានរៀល

+ ឧបត្ថម្ភថវិកាឃុំ- សង្កាត់ ចំនួន .... ៥៨.០០០ លានរៀល

- ជំពូក ២០ ត្រូវបានគ្រោងគិត ចំនួន ៥០.០០០ លានរៀល ។

- ជំពូក ៤០ ចំណាយផ្សេងៗ ត្រូវបានគ្រោងទុកចំនួន ១៦១.៧០៥ លានរៀល ដែលក្នុងនោះមានរួមបញ្ចូលទាំងគំរោងថវិកាបដិភាគ សំរាប់កិច្ចដំណើរការនៃតុលាការពិសេសសំរាប់កាត់ទោសអតីតមេដឹកនាំខ្មែរក្រហមផង ។

- ជំពូក ៤១ ចំណាយពុំបានគ្រោងទុក ត្រូវបានគ្រោងចំនួន ២០.០០០ លានរៀល ។

ខ- គំរោងចំណាយជាមូលធនឆ្នាំ ២០០៥

១៣. គំរោងចំណាយជាមូលធនឆ្នាំ ២០០៥ ត្រូវបានគ្រោងទុកចំនួន ១.១៩៥.០០០ លានរៀល ឬ ៦,២៧% នៃ ផសស ។ គម្រោងចំណាយជាមូលធននេះ ត្រូវបានបែងចែកដូចតទៅ ÷

- គំរោងវិនិយោគដោយហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុកមានចំនួន ៣៤៥.០០០ លានរៀល ឬ ១,៨៣% នៃ ផសស បើប្រៀបធៀបនឹងគំរោងថវិកាឆ្នាំ ២០០៤ មានការកើនឡើង ៦,១% ។ គំរោងវិនិយោគនេះ ត្រូវបានបែងចែកជា៖ គំរោងសាងសង់ និង ទព្វសម្ភារៈ ចំនួន ១៤៥.០០០ លានរៀល ថវិកាបដិភាគចំនួន ៨០ ពាន់លានរៀល និង ដោយមូលនិធិក្រៅប្រទេស ជាជំនួយទ្រទ្រង់ថវិកា ចំនួន ១២០.០០០ លានរៀល ។

- គំរោងវិនិយោគដោយហិរញ្ញប្បទានមកពីក្រៅប្រទេសផ្ទាល់ ដែលមិនឆ្លងកាត់រតនាគារ មានចំនួន ៧៥០.០០០ លានរៀល ឬ ៣,៩៧% នៃផសស ។ គំរោងវិនិយោគនេះ ត្រូវបានធ្វើហិរញ្ញប្បទានដោយជំនួយគំរោងការ ដែលគ្រប់គ្រងដោយម្ចាស់ជំនួយផ្ទាល់ ។

- គំរោងរំលោះបំណុល មានចំនួន ៩០.០០០ លានរៀល ឬ ០,៤៨% នៃ ផសស ។ គំរោងរំលោះបំណុលនេះ រួមមាន ៥០.០០០ លានរៀល សំរាប់រំលោះបំណុល និង ៤០.០០០ លានរៀល សំរាប់រំលោះអាណត្តិកកស្ទះនៅរតនាគារជាតិ ។

គ- គំរោងចំណូល- ចំណាយថវិកាខេត្ត- ក្រុង ឆ្នាំ ២០០៥

១៤. គំរោងចំណូល- ចំណាយថវិកាខេត្ត- ក្រុង ឆ្នាំ ២០០៥ ត្រូវបានកំណត់ជាតុល្យភាពថវិកា ដូចខាងក្រោមនេះ ÷

- ចំណូលចរន្តមានចំនួន ១០៣.០០០ លានរៀល គឺមានការកើនឡើង ១,៩៨% បើប្រៀបធៀបនឹងគំរោងថវិកាឆ្នាំ ២០០៤ (១០១.០០០ លានរៀល) ដែលរួមមាន ÷

  + ចំណូលសារពើពន្ធមានចំនួន ៥៥.០០០ លានរៀល គឺមានការកើនឡើង ១០% បើប្រៀបធៀបនឹងគំរោងថវិកាឆ្នាំ ២០០៤ (៥០.០០០ លានរៀល) ។
  + ចំណូលពុំមែនសារពើពន្ធមានចំនួន ១១.០០០ លានរៀល គឺស្មើនឹងគំរោងថវិកាឆ្នាំ ២០០៤ ។
  + ចំណូលឧបត្ថម្ភពីថវិការដ្ឋ មានចំនួន ៣៧.០០០ លានរៀល គឺមានការថយចុះ ៧,៥% បើប្រៀបធៀបនឹងគំរោងថវិកាឆ្នាំ ២០០៤ (៤០.០០០ លានរៀល) ។

- ចំណែកឯចំណាយចរន្ត មានចំនួន ១០៣.០០០ លានរៀល គឺស្មើនឹងចំណូលចរន្ត នឹងមានការកើនឡើង ១,៩៨% បើប្រៀបធៀបនឹងគំរោងថវិកាឆ្នាំ ២០០៤ ។

<u>បញ្ជាក់:</u> ចំពោះគំរោងចំណូល-ចំណាយថវិកាលំអិតតាមខេត្ត-ក្រុងនីមួយៗ ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងតារាងឧបសម្ព័ន្ធទី ៦ ដែលមានភ្ជាប់ជាមួយនេះ ។

២-៤-៣. អាទិភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ :

១៥. ដើម្បីពង្រឹងមូលដ្ឋានសំរាប់ការគ្រប់គ្រងថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ និង ដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពនៃហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និង ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបន្តជំរុញអនុវត្តវិធានការជាក់ស្តែងមួយចំនួនដូចតទៅ÷

<u>ទីមួយ- ការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ :</u>

ការបើកផ្តល់សាច់ប្រាក់ ត្រូវអនុវត្តទៅតាមលំដាប់អាទិភាពដូចខាងក្រោម÷

ក- <u>អាទិភាពទីមួយ ដែលត្រូវបើកផ្តល់ភ្លាមៗ រួមមាន</u>÷

- ប្រាក់បៀវត្ស ការសងប្រាក់ដើម និង ការប្រាក់ បដិភាគក្នុងការអនុវត្តន៍គំរោង និង ប្រាក់បញ្ញើរបស់ស្ថាប័នផ្សេងៗ ។
- កម្មវិធីសកម្មភាពជាអាទិភាព (ជំពូក១៣-PAP) ជាពិសេស សំរាប់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា និង ក្រសួងសុខាភិបាល) ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវសំរបសំរួលជាមួយនឹងក្រសួងអាទិភាពទាំងពីរនេះ ព្រមទាំងជាមួយដៃគូអ្នកផ្តល់ជំនួយ ដើម្បីពិនិត្យឡើងវិញអំពីការរៀបចំ និង អនុវត្តន៍កម្មវិធីសកម្មភាពជាអាទិភាពសម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៤ នេះ ដើម្បីពង្រឹង និង កែលំអសំរាប់ឆ្នាំ ២០០៥ ជាពិសេស ដើម្បីចៀសវាងការផ្ទេរថវិកាដ៏ធំធេងពីឆ្នាំចាស់ ទៅអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំថ្មីជាបន្តបន្ទាប់ ដូចករណីដែលបានកើតមាន ឡើងក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំកន្លងទៅ ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវតម្រឹមថវិកា PAP មកនៅត្រឹមកំរិតមួយដែលអាចធានាបាននូវការគ្រប់គ្រងសាច់ប្រាក់ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។
- គំរោងដែលបានឆ្លងកាត់ការដេញថ្លៃសាធារណៈត្រឹមត្រូវ ។
- ការទូទាត់ថ្លៃទឹក អគ្គិសនី និង ទូរស័ព្ទរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត-ក្រុង ។
- ជំពូក ៣០.០៣ មូលនិធិសម្រាប់ជួសជុល និង ថែទាំផ្លូវថ្នល់ ។

ខ- <u>អាទិភាពទី ២ ដែលត្រូវបើកផ្តល់បន្តិចម្តងៗ ជាបន្តបន្ទាប់ទៅតាមលេខរៀង</u>÷

- ក្រសួងម្ចាស់គំរោង ដែលយកកងវិស្វកម្មជាអ្នកអនុវត្តន៍គំរោងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃឥណទានថវិកាជំពូក ៥០.០១ ។
- ជំពូក ៥០ ផ្សេងៗទៀត ។

គ- <u>អាទិភាពទី ៣ ដែលត្រូវបើកផ្តល់តាមកម្មវិធីសងបំណុល ក្នុងរយៈពេលមធ្យម រួមមាន</u> : បំណុលសាច់ប្រាក់ជំពាក់ក្រុមហ៊ុន ដែលបានផ្គត់ផ្គង់ ឬ អនុវត្តគំរោងដោយមិនបានឆ្លងកាត់ការដេញថ្លៃជាសាធារណៈ ហើយដែលក្រុមហ៊ុនបានឯកភាពទទួលយកការទូទាត់តាមលទ្ធភាពថវិកាជាតិ ។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបន្តទូទាត់សងគំរោងប្រភេទនេះ តាមកម្មវិធីជាក់ស្តែងមួយសំរាប់ឆ្នាំ ២០០៥ ទៀត ។

<u>ទីពីរ- ការដោះស្រាយបញ្ហាបំណុលផ្សេងៗទៀត :</u>

ទន្ទឹមនឹងការដោះស្រាយទូទាត់បំណុលសាច់ប្រាក់សំរាប់អាណត្តិដែលកកស្ទះនៅរតនាគារជាតិ នៅមានបំណុលមួយចំនួនទៀត ដែលមានចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៣ មក ហើយត្រូវដោះស្រាយផងដែរ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃជំពូក ៩៣ (ចំណាយសងបំណុល) ដែលរួមមាន÷

- បំណុលសងការខូចខាតរបស់ក្រុមហ៊ុននានាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងព្រឹត្តិការណ៍នយោបាយឆ្នាំ ១៩៩៧
- បំណុលសងការខូចខាតរបស់ក្រុមហ៊ុនឯកជន ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងព្រឹត្តិការណ៍ថ្ងៃទី ២៩ មករា ឆ្នាំ ២០០៣ និង បំណុលសងការខូចខាតរបស់ក្រុមហ៊ុនមួយចំនួនទៀត ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងព្រឹត្តិការណ៍បាតុកម្មហឹង្សានានា ក្នុងរយៈពេលកន្លងមក ។

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំកម្មវិធីដោះស្រាយជាជំហានទូវបំណុលប្រភេទនេះ នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃថវិកាជំពូក ៩៣ ដែលមានត្រៀមចំណែកឥណទានចំនួន ៤០ ពាន់លានរៀល ពីក្នុងឥណទានសរុប ៩០ ពាន់លានរៀល សំរាប់ឆ្នាំ ២០០៥ ។

១៦. ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វិធានការទាំងឡាយខាងលើនេះ អាចដោះស្រាយបញ្ហាដែលបាន និងកំពុងកើតមាន ក្នុងលក្ខណៈបណ្តោះអាសន្នតែប៉ុណ្ណោះ ប្រសិនបើពុំមានវិធានការម៉ឺងម៉ាត់ជាកញ្ចប់សំរាប់កែទំរង់ការគ្រប់គ្រងថវិកាជាតិនោះទេ ។ នៅក្នុងស្មារតីនេះ ដើម្បីបង្កើតឱ្យបាននូវលក្ខខ័ណ្ឌចាំបាច់ និង គ្រប់គ្រាន់សំរាប់ការគ្រប់គ្រងថវិកាជាតិឆ្នាំ ២០០៥ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវរៀបចំសារាចរណែនាំលំអិតមួយទៀត ស្តីពីវិធានការកែលំអការគ្រប់គ្រងថវិកាជាតិ ឆ្នាំ ២០០៥ សំរាប់ជូនប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលពិនិត្យ និង សំរេច ហើយដាក់បទបញ្ជាឱ្យគ្រប់ក្រសួង និង ស្ថាប័នដែលមានការពាក់ព័ន្ធអនុវត្តយ៉ាងហ្មឹងម៉ាត់ ជាកាតព្វកិច្ចមិនអាចរំលងបាន ។

III. ការអនុវត្តន៍កម្មវិធីវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ

១៧. រាជរដ្ឋាភិបាលបន្តពង្រឹងការការអនុវត្តន៍កម្មវិធីវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពមូលដ្ឋាន ។ នៅក្នុងបរិការណ៍នេះ មូលនិធិថវិកាឃុំ- សង្កាត់ ឆ្នាំ ២០០៥ នឹងទទួលបាននូវការឧបត្ថម្ភពីថវិការដ្ឋប្រមាណ ៥៨ ពាន់លានរៀល ឬត្រូវជាប្រមាណ ២,៥២% នៃចំណូលចរន្តថវិការដ្ឋ ។ មូលនិធិថវិកាឃុំ- សង្កាត់ នឹងត្រូវប្រើប្រាស់សំរាប់បំពេញនូវភារកិច្ចដូចខាងក្រោម ÷

ទី១- រដ្ឋបាលទូទៅ នៅក្នុងឃុំ- សង្កាត់

ទី២- ការអភិវឌ្ឍន៍ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមកិច្ចនៅក្នុងឃុំ- សង្កាត់ ។ និង

ទី៣- ការផ្តល់សេវាសាធារណៈនៅតាមមូលដ្ឋាន ។

១៨. ដើម្បីគ្រប់គ្រងថវិកានេះឱ្យមានតម្លាភាព រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាភិបាលមូលនិធិថវិកាឃុំ- សង្កាត់ (Commune Fund Board-CFB) ដែលមានតំណាងមកពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុជាប្រធាន និង តំណាងក្រសួងមហាផ្ទៃ ក្រសួងផែនការ និង ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ព្រមទាំងតំណាង ៣ រូបរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ- សង្កាត់ជាសមាជិក ។ ការបង្កើតឡើងនូវកិច្ចដំណើរការនៃមូលនិធិឃុំ- សង្កាត់ នឹងលើកទឹកចិត្តឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ- សង្កាត់ និង រដ្ឋបាលឃុំ- សង្កាត់ ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងមកនេះ អាចពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន និង រៀបចំការគ្រប់គ្រងតាមមូលដ្ឋានឱ្យមានគណនេយ្យភាព តម្លាភាព និង ប្រសិទ្ធភាព ។ ប្រការនេះ ទាមទារឱ្យមានការពង្រឹងសមត្ថភាព និងការជួយគាំទ្រក្រុមប្រឹក្សាឃុំ- សង្កាត់ ។ ការពង្រឹងសមត្ថភាពនេះ មានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ ក្នុងការផ្តល់សេវា រួមមានទាំងសេវាសង្គម ដល់ភូមិនានាផងដែរ ។ តាមរយៈកម្មវិធីវិមជ្ឈការនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្តល់ថវិកាដោយត្រង់ទៅឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ- សង្កាត់ ដើម្បីឱ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ- សង្កាត់អាចកសាងផែនការ និង គ្រប់គ្រងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋានមួយផ្នែករបស់ខ្លួន ដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ។

IV. ការផ្សារភ្ជាប់ផែនការក្នុងរយៈពេលមធ្យម ជាមួយនឹងក្របខ័ណ្ឌថវិកា

១៩. ក្នុងគោលដៅកែលំអបន្ថែមនូវការអនុវត្តន៍ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងឥណទាននៃកម្មវិធី និងឥណទានភ្ជាប់សន្យា សេចក្តីព្រាងច្បាប់ហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០០៥ ត្រូវមានគំរោងកម្មវិធីសំរាប់ក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម (Medium Term Expenditure Framework-MTEF) ដើម្បីផ្សាភ្ជាប់គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍របស់ជាតិ ក្នុងរយៈពេលមធ្យម និងរយៈពេលវែង ដូចធ្លាប់បានរៀបចំក្នុងឆ្នាំកន្លងមកដែរ ។ ទំរង់នៃថវិកាជាតិឆ្នាំ ២០០៥ មាននិន្នាការបញ្ចូលទាំងគំរោងកម្មវិធីចំណាយរយៈពេលមធ្យម ដែលមានលក្ខណៈដូចខាងក្រោម ៖

- បន្តពង្រឹងការផ្សាភ្ជាប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ទៅនឹងគោលដៅនៃផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច- សង្គម កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ និង បណ្តាគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។
- ថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ បានផ្អែកទៅលើការព្យាករណ៍សំរាប់រយៈពេលមធ្យម ដែលបានធ្វើ និងភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធទៅក្នុងថវិកាឆ្នាំ ២០០៤ និង បន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម និង ព្យាករណ៍សំរាប់រយៈពេលមធ្យម សំរាប់ឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ ដែលនឹងត្រូវភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធទៅក្នុងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ២០០៥ នេះ ។
- ថវិកានេះ កំណត់នូវវិធីសាស្រ្តសំរាប់អនុវត្តនូវកម្មវិធី ទាំងខាងចំណាយវិនិយោគ ទាំងខាងចំណាយសម្រាប់ដំណើរការ ។
- ជាការពិត ការឈរលើមូលដ្ឋានគោលការណ៍ធ្វើថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ធ្វើឱ្យការព្យាករណ៍សម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៦ និង បណ្តាឆ្នាំបន្ទាប់ ពុំមានសុពលភាពគតិយុត្តិដូចថវិកាប្រចាំឆ្នាំទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែ

ការព្យាករណ៍នេះ មិនត្រឹមតែជាមូលដ្ឋានសំរាប់ការរៀបចំថវិកាប្រចាំឆ្នាំឱ្យកាន់តែមានសុក្រិតភាព និង ប្រសិទ្ធភាពប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែ ថែមទាំងធ្វើឱ្យថវិកាក្លាយទៅជាឧបករណ៍នៃគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលយ៉ាងពិតប្រាកដ ។

២០. ការកសាងក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យមនេះ នឹងត្រូវធ្វើឡើងនៅគ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ។ ប៉ុន្តែ សំរាប់ឆ្នាំ ២០០៥ នេះ ត្រូវកសាងឱ្យបាន ជាពិសេសសំរាប់ក្រសួងអាទិភាពចំនួនបួន គឺក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួងសុខាភិបាល ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ និង ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ព្រមទាំងក្រសួងចំណាយធំៗមួយចំនួនទៀត រួមមាន ក្រសួងការពារជាតិ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។

V. ការរៀបចំ និង ការចិតាគសំណើនានា

២១. គម្រោងថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ ត្រូវតែគិតគូប្រមូលផ្តុំ និងបង្ហាញឡើងតាមនាយកដ្ឋាននីមួយៗ និងតាមមុខងារ ។

២២. ថវិកាកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ (n-1) ឆ្នាំ ២០០៤ ដែលរដ្ឋសភា និង ព្រឹទ្ធសភាបានអនុម័ត (ប្រសិនបើអាចទាន់ពេលវេលា) ត្រូវកែសំរួលដើម្បីធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ២០០៥ (n) សំរាប់ឱ្យសេវាសាធារណៈនានាអាចដំណើរការទៅបានល្អ ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីស្ថាប័ននីតិបញ្ញត្តិទាំងពីរ មិនបានអនុម័តលើថវិកាឆ្នាំ ២០០៤ មុនពេលនៃការចាប់ផ្តើមនៃការគ្រោងថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ នោះ មូលដ្ឋានទិន្នន័យនៃឆ្នាំ ២០០៣ និង សេចក្តីព្រាងថវិកាឆ្នាំ ២០០៤ ត្រូវយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ដំណើរការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលា ។ ក្នុងករណីដែលមានសកម្មភាពការងារដូចមុន ក្រសួង-ស្ថាប័នត្រូវតែផ្អែកលើថវិកានៃឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ សំរាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានដោយគ្រាន់តែសំរួលទៅតាមតម្រូវការចាំបាច់ ដែលទាក់ទងទៅនឹងបណ្តាមូលហេតុដូចខាងក្រោម÷

- ចលនាឥណទាន ដែលបានធ្វើឡើងក្នុងឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តដូចជា÷
  - ការបង្វែរឥណទានថវិកាផ្ទៃក្នុងជំពូក ឬ ពីជំពូកមួយទៅជំពូកមួយទៀតដែលធ្វើឱ្យការបែងចែកឥណទានដើមនៃក្រសួង-ស្ថាប័ន ព្រមទាំងមន្ទីរជំនាញខេត្ត-ក្រុង មានការប្រែប្រួល ។
  - ការផ្ទេរឥណទានថវិកាបន្ថែម សំរាប់ផលប្រយោជន៍របស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត-ក្រុង ។

- ផលប៉ះពាល់ជាយថាហេតុនៃអតិផរណានៅក្នុងឆ្នាំ ទៅលើថ្លៃនៃផលិតផលចាំបាច់ ដូចជា អគ្គិសនី ទឹក ប្រេងឥន្ធនៈ សោហ៊ុយដឹកជញ្ជូន និង ចំណាយរដ្ឋបាល ។ល។

- នៅក្នុងគំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មី ក្រសួង-ស្ថាប័នចំណាយ ពិសេសក្រសួងចំណាយធំៗទាំងបួនគឺ ក្រសួងការពារជាតិ ក្រសួងមហាផ្ទៃ ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ អាចរៀបចំ និង លើក

ឡើងនូវកម្មវិធីការងារសំខាន់ៗរបស់ខ្លួន (ក្រៅពីសកម្មភាពដំណើរការធម្មតាប្រចាំថ្ងៃ) រួចផ្តល់លំដាប់អាទិភាពទៅលើបណ្តាសកម្មភាពទាំងនោះ សំរាប់ជាមូលដ្ឋាននៃការវិភាជន៍ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ ។ ដោយឡែកក្រសួងដែលអនុវត្តកម្មវិធីសកម្មភាពជាអាទិភាព ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់រៀបចំកម្មវិធីសកម្មភាពទាំងនេះ អោយបានច្បាស់លាស់ត្រឹមត្រូវ និង អោយបានរួចរាល់សំរាប់ការវិនិច្ឆ័យកញ្ចប់ថវិកាដែលត្រូវការ ។

២៣. គំរោងថវិការបស់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុង ត្រូវតែបញ្ជាក់នូវមូលហេតុច្បាស់លាស់ ដូចមានចែងខាងលើនេះ ហើយរាល់ការស្នើបន្ថែមត្រូវតែមានការពន្យល់បញ្ជាក់ភ្ជាប់មកជាមួយនូវរាល់កង្វះខាតឥណទានថវិកាក្នុងឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ដែលងាយយកមកពិភាក្សាបាន លុះត្រាតែមាននៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌកម្មវិធីសកម្មភាពនៃឆ្នាំផែនការ ។

២៤. មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុងនីមួយៗ ត្រូវរៀបចំសំណើថវិកានៃឆ្នាំនីមួយៗតាមរយៈក្រសួងដែលជាខ្សែបណ្តោយរបស់ខ្លួន មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈនាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្ម និង ហិរញ្ញកិច្ច ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៥ នេះតទៅ ។

២៥. ឥណទានថវិកាដែលបានគិតគូរដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានខាងលើនេះ នឹងមានការប្រែប្រួលអាស្រ័យដោយមានការពង្រីកសកម្មភាពនៃឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ឬ មានកម្មវិធីសកម្មភាពថ្មី ដែលត្រូវចាប់ផ្តើមអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំនៃផែនការ ។

២៦- បច្ចេកទេសវិភាគដទៃទៀត គឺយកចំណាយថវិកាឆ្នាំមុន ដូចជា ចំណាយដំណើរការរដ្ឋបាលសំរាប់មន្ត្រីរាជការម្នាក់ៗ ទ្រង់ទ្រាយនៃចំណាយ ប្រភពនៃចំណាយ និង អត្ថប្រយោជន៍នៃចំណាយចាំបាច់មួយចំនួនសម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានគ្រោងគណនាសម្រាប់ឆ្នាំផែនការ ។

២៧. សរុបសេចក្តីមក ឥណទានថវិកាចាំបាច់របស់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុងនីមួយៗ ត្រូវតែបំរើទៅលើ :

- គោលដៅរបស់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុងនីមួយៗ
- បណ្តាសកម្មភាពជាអាទិភាព ដែលបានកំណត់ច្បាស់លាស់របស់ខ្លួន
- កម្មវិធីដែលត្រូវចាប់ផ្តើម ឬបន្តអនុវត្ត
- មធ្យោបាយដំណើរការ និង
- វិធានការនៃការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

VI. នីតិវិធី និង បច្ចេកទេសនៃការរៀបចំថវិកាឆ្នាំ ២០០៥

ក. ការគ្រោងគណនាចំណូលថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ :

២៨. ការគ្រោងគណនាចំណូលចរន្តរបស់ថវិកា អាស្រ័យលើប្រភពធនធាននៃផលិតផល ឬផលទុន ដែលជាប្រភពចំណូលសារពើពន្ធ និង មិនមែនសារពើពន្ធ ។ ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច និង

បណ្តាលកូវខំណូនៃប្រភពធនធាន ដូចបានលើកឡើងខាងលើ ក្រសួង-ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុង ត្រូវរៀបចំគំរោងចំណូលថវិការបស់ខ្លួនដូចតទៅ÷

- ចំណូលសារពើពន្ធ ត្រូវគណនាដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានដូចខាងក្រោម÷
  - លទ្ធផល ដែលទទួលបាននៅក្នុងឆ្នាំកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
  - ផលប៉ះពាល់នៃអតិផរណា មកលើមូលដ្ឋានពន្ធ
  - ការប៉ាន់ស្មានលើការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចនៅពេលខាងមុខ
  - ការប្រែប្រួល ដែលអាចកើតមានឡើង ព្រមទាំងការត្រួតពិនិត្យ និង ពិចារណាទៅលើអត្រា
  - មូលដ្ឋានប្រមូលពន្ធ និង ការបង្កើតពន្ធថ្មី ។
  - ចំណូលបន្ថែមដែលសង្ឃឹមថា ប្រមូលបានដោយសារការពង្រឹង និង កែលំអរដ្ឋបាលពន្ធដារ រដ្ឋបាលគយ គោលនយោបាយពន្ធដារ និង គយ និង ការធ្វើវិចារណកម្មសារពើពន្ធ ។

- ទន្ទឹមនឹងនេះ ចំណូលពុំមែនសារពើពន្ធ ត្រូវគណនាទៅតាមកិច្ចការដែលនាំឱ្យមានផលទុន ដូចជា កិច្ចសន្យាជួលសេវាកម្ម និង ការពង្រឹង និង កែលំអការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋជាដើម ។ល។ ចំណូលទាំងអស់នេះ ត្រូវផ្អែកលើមូលដ្ឋានតួរលេខស្ថិតិ ដែលសំរេចបាននៅក្នុងឆ្នាំកន្លងមក និង ការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច ។

ខ- ការគ្រោងគណនាចំណាយថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ :

២៩. ការគ្រោងគណនាឥណទានថវិកាចំណាយ ត្រូវផ្តើមចេញពីតម្រូវការជាក់ស្តែង និង ដោយផ្ទាល់ ដោយផ្អែកទៅលើកត្តាដែលទាក់ទងនឹងចំណាយ ដូចជា តារាងបុគ្គលិក បញ្ជីប៉ាន់ស្មានតម្លៃសម្ភារៈនៃការផ្គត់ផ្គង់ និង ត្រូវផ្អែកទៅតាមធម្មនិយាមចំណាយ ដែលបានកំណត់កន្លងមកដូចជា ចំណាយបេសកកម្ម ចំណាយមធ្យមភាគលើគ្រែមួយរបស់អ្នកជម្ងឺនៅមន្ទីរពេទ្យ ចំណាយខាងការសិក្សា សម្រាប់សិស្ស ឬ និស្សិតម្នាក់ ឬ ត្រូវផ្អែកទៅតាមតួរលេខស្ថិតិជាមធ្យមភាគរបស់គណនេយ្យថវិកា សម្រាប់ការគ្រប់គ្រងកន្លងមក ។

៣០. ជាទូទៅ គំរោងចំណាយទាំងអស់ សំរាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០០៥ ត្រូវតែមានការវិភាគយ៉ាងល្អិតល្អន់ និងមានលិខិតយុត្តិការភ្ជាប់មកជាមួយ ដើម្បីពន្យល់តាមជំពូក តាមប្រការ ទៅតាមតារាងគំរូ ដូចធ្លាប់បានធ្វើកន្លងមក សំរាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃការពិភាក្សា ។ ដោយឡែក សំរាប់ឆ្នាំ ២០០៥ នេះ ចំពោះថវិកាជំពូក ១១ ដែលជាជំពូកប្រមូលផ្តុំលើចំណាយសំភារៈ និង ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលចាំបាច់ សំរាប់ដំណើរការរបស់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុង ត្រូវតែមានភ្ជាប់មកជាមួយនូវលិខិតយុត្តិការស្របច្បាប់ ដើម្បីអោយឃើញនូវមូលហេតុនៃតម្រូវការជាក់ស្តែងរបស់បណ្តានាយកដ្ឋាន និង អង្គភាពនៅក្រោមឱវាទ ។ ឈរលើស្មារតីសន្សំសំចៃ ចំណាយជំពូកនេះ នឹងត្រូវកាត់បន្ថយចំនួន ៦% យ៉ាងតិចបើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ ២០០៤ ។

គ- ការកំណត់កញ្ចប់ថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ :

៣១. រាជរដ្ឋាភិបាលបានកំណត់កញ្ចប់ថវិកាសម្រាប់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុង ដោយផ្អែកលើស្ថានភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច គោលនយោបាយសារពើពន្ធ និង គោលនយោបាយថវិកា ហើយ ដែលកញ្ចប់ថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ នេះ មិនមានការប្រែប្រួលច្រើនឡើយ បើប្រៀបធៀបនឹងកញ្ចប់ថវិកាឆ្នាំ ២០០៤ ។ ជារួម ចំណាយចរន្តនៃថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ ត្រូវបានបែងចែកតាមគោលដៅដូចខាងក្រោម៖

- ការបង្កើនចំណាយសំរាប់ពង្រឹងសមត្ថភាពរដ្ឋបាល បច្ចេកទេស និង ហិរញ្ញវត្ថុ របស់ក្រុម- ប្រឹក្សាឃុំ- សង្កាត់ សំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន ។
- ការបង្កើនចំណាយសម្រាប់ក្រសួងអាទិភាពទាំងបួន ។
- ការត្រៀមឥណទានថវិកាសម្រាប់សងបំណុលសំខាន់ៗមួយចំនួន ។

៣២. ដូច្នេះ កញ្ចប់ថវិកានេះ គឺជាលទ្ធភាពថវិកាខ្ពស់បំផុតនៃគំរោងចំណាយចរន្ត សំរាប់ផ្តល់ជូន ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញតាមខេត្ត- ក្រុងនីមួយៗ បែងចែកលំអិតទៅតាមជំពូក ប្រការ កថាខ័ណ្ឌ និង វាក្យខ័ណ្ឌនៃមាតិកាថវិកា និងដោយផ្អែកលើកម្មវិធីសកម្មភាព និងផ្អែកអាទិភាពស្នូល និងជាយុទ្ធសាស្ត្រ របស់ខ្លួនសំរាប់ឆ្នាំ ២០០៥ ដើម្បីឱ្យបានស្របតាមតម្រូវការប្រើប្រាស់ជាក់ស្តែង ពីព្រោះ ក្នុងរយៈពេលអនុវត្ត ថវិកានៃត្រីមាសទី ១ ឆ្នាំ ២០០៥ នេះ នឹងមិនអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើនិយ័តភាពផ្ទៃក្នុងថវិការបស់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញនៅតាមខេត្ត- ក្រុងទេ ។

៣៣. ប្រការដែលត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ ក្នុងការបែងចែកកញ្ចប់ថវិកាឆ្នាំ ២០០៥ នេះ មានដូចតទៅ៖

- ចំណាយបៀវត្ស ត្រូវគ្រោងគិតទៅតាមតារាងប្រព័ន្ធប្រាក់បៀវត្សថ្មីនៃក្រុមប្រឹក្សាកំណែទំរង់ រដ្ឋបាលសាធារណៈ និង តាមចំនួនមន្ត្រីរាជការ ដែលមានជាក់ស្តែងក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ ។ ចំនួន មន្ត្រីរាជការ ដែលលើសត្រូវមានសេចក្តីសំរេចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដោយផ្អែកតាមសំណើ របស់រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ និង មានទិដ្ឋាការរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ។ ចំនួនមន្ត្រីរាជការដែលចូលនិវត្តន៍ ផ្ទេរចេញ ឬ លាឈប់ពីក្របខ័ណ្ឌរដ្ឋ និង មរណភាព ត្រូវកាត់បន្ថយពីអង្គភាពរបស់ខ្លួន ។ ប្រសិនបើមានការតម្លើងឋានៈ ឬ មាន មន្ត្រីថ្មី ត្រូវគ្រោងដោយឡែកក្នុងថវិកាសរុបនៃជំពូក ១០ ។ ក្រសួង- ស្ថាប័ន និងមន្ទីរជំនាញ ខេត្ត- ក្រុង មិនត្រូវគណនាអតិផរណា ក្នុងចំណាយថវិកាជំពូក ១០ នេះទេ ។ ចំពោះបុគ្គលិក អណ្តែត និង ភ្នាក់ងារជាតិជាប់កិច្ចសន្យា រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ ត្រូវស្នើសុំ ការធានាចំណាយថវិកាពីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុជាមុន មុននឹងចេញលិខិតអនុញ្ញាត ឱ្យក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុង ជ្រើសរើស និង ប្រើប្រាស់ ។ ការតម្លើង ប្រាក់បៀវត្សមូលដ្ឋានជាមធ្យមចំនួន ១៥% តាមគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល នឹង ត្រូវធ្វើការសំរេចដោយប្រើមូលនិធិបម្រុងចំនួន ៣៤ ពាន់លានរៀល ។

- ចំណាយដំណើរការរដ្ឋបាលទិញសំភារៈ និង ការជួសជុលតូច ត្រូវតែគ្រោងទុកប្រកបដោយលក្ខណៈត្បិតត្បៀត សន្សំសំចៃ និង ត្រូវពឹងផ្អែកទៅតាមកម្មវិធីសកម្មភាព និង ធម្មនិយាមដូចមានចែងខាងលើ ដើម្បីតម្រឹមអោយនៅក្នុងកញ្ចប់ថវិកានេះ ។ ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់គណនាសោហ៊ុយចំណាយជាអចិន្ត្រៃយ៍ ដូចជា ទូរស័ព្ទ អគ្គិសនី ទឹក សំភារៈការិយាល័យ ប្រេងឥន្ធនៈ ការទទួលភ្ញៀវ ដើម្បីគ្រប់គ្រងចំណាយទាំងនេះ នៅក្នុងលក្ខខ័ណ្ឌសន្សំសំចៃបំផុត ។ នៅពេលអនុវត្តថវិកា ហាមដាច់ខាតមិនឱ្យមានចំណាយលើសពីឥណទានថវិកាដែលបានគ្រោងសម្រាប់មុខសញ្ញានេះ និង ហាមដាច់ខាតមិនឱ្យមានការជំពាក់បំណុលដោយទិញទំនិញ ឬ សេវា មកប្រើប្រាស់នៅក្រៅបរិបថនៃថវិកាទេ ។
- ចំណាយជំពូកផ្សេងៗទៀត ត្រូវគ្រោងទៅតាមការចាំបាច់ និង ត្រូវស្ថិតនៅក្នុងកញ្ចប់ថវិកានេះ ។

៣៤. កញ្ចប់ថវិកា គឺជាកម្មវត្ថុនៃការពិភាក្សាក្នុងកិច្ចប្រជុំការពារថវិការបស់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុង ។ ការពិភាក្សាថវិកានេះ គឺគ្រាន់តែជាការពិភាក្សាបែងចែកថវិកាទៅតាមជំពូកតែប៉ុណ្ណោះ ។ ដូច្នេះ ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុង ត្រូវកសាងគំរោងថវិកាមិនឱ្យលើសតួរលេខនៃកញ្ចប់ថវិកានេះទេ ។ ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុងណាមួយ ដែលបានកសាងលើសកញ្ចប់ថវិកានេះ នឹងត្រូវកាត់ចេញចំនួនដែលលើសនោះ មុននឹងចាប់ផ្តើមធ្វើការពិភាក្សា ។ ចំពោះក្រសួងអាទិភាពទាំងបួន ដែលមានកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ស្រុកឈានមុខ (ADD) និង កម្មវិធីសកម្មភាពជាអាទិភាព (PAP) ការពិភាក្សាលើគំរោងចំណាយនេះ ត្រូវធ្វើឡើងដោយឡែក ដោយផ្អែកលើកម្មវិធីជាក់ស្តែងទាំងនេះ ដែលក្រសួងស្ថាប័នសាមី ត្រូវរៀបចំអោយបានហើយរួចរាល់មុនការអនុម័តថវិកា ។ ចំណាយ សំរាប់កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ស្រុកឈានមុខ (ADD) ត្រូវកត់ត្រាចូលក្នុងជំពូក ១៣.០១ ។ ចំណែកឯចំណាយ សំរាប់កម្មវិធីជាអាទិភាព (PAP) ត្រូវកត់ត្រាចូលក្នុងជំពូក ១៣.០២ ។ ចំពោះកញ្ចប់ថវិការបស់ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុង គឺមានកំណត់នៅក្នុងលិខិតដែលជូនភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

៣៥. ពេលទទួលសារាចរណែនាំនេះ ក្រសួង- ស្ថាប័ន និង មន្ទីរជំនាញខេត្ត- ក្រុង ត្រូវរៀបចំទុកដាក់នូវគំរោងចំណូល- ចំណាយថវិការបស់ខ្លួនសំរាប់ការគ្រប់គ្រងឆ្នាំ ២០០៥ ទៅតាមតារាងគំរូដែលភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ហើយផ្ញើមកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្ម និងហិរញ្ញកិច្ច) ចំនួនពីរច្បាប់យ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមថ្ងៃទី ៣១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៤ ពីព្រោះ ការពិភាក្សា នឹងត្រូវចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី ១ ខែ កញ្ញា ដល់ថ្ងៃទី ១២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៤ នេះតទៅ ។ តួរលេខគំរោងចំណូល- ចំណាយថវិកា ត្រូវសរសេរជាលេខអន្តរជាតិ (1.2.3) ហើយឯកតាទាបបំផុតគណនាត្រឹម 0.1 លានរៀល ។

៣៦. ក្នុងការអនុវត្តន៍សារាចរណែនាំនេះ ប្រសិនបើក្រសួង-ស្ថាប័ន និងមន្ទីជំនាញខេត្ត-ក្រុង មានចំណុចណាមួយមិនច្បាស់លាស់ខាងផ្នែកបច្ចេកទេស ត្រូវធ្វើការទាក់ទងជាបន្ទាន់មកក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ (នាយកដ្ឋានថវិកានីយកម្ម និង ហិរញ្ញកិច្ច) ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី២៣ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៤

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល:

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

"*ដើម្បីជូនជ្រាប*"

- គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័ន
- គ្រប់អភិបាលខេត្ត-ក្រុង
- គ្រប់មន្ទីរជំនាញខេត្ត-ក្រុង

"*ដើម្បីមុខការ*"

- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ